

MIMOŘÁDNÁ PŘÍLOHA K OBECNÍM NOVINÁM

HOMOLE ||| NOVÉ HOMOLE ||| ČERNÝ DUB

JAK ŠEL ČAS V HOMOLÍCH, NOVÝCH HOMOLÍCH A ČERNÉM DUBU

II. ČÁST R. 1950 – 2000

ÚVOD

Padesátá léta byla velkým mezníkem v životě. Víme, že každý prožíval svůj život, ale události v těchto letech se týkaly nás všech. Já spolu s Marií Štěpánkovou pro připomenutí uvádíme souhrn, co se v těchto letech událo. Vzpomínky jsme rozdělily na dvě části. Část o životě a událostech v naší obci. Kronika v obci v padesátých letech nebyla. Informace jsme získávaly od pamětníků. Kronika byla založena až po nástupu Marie Štěpánkové jako starostky obce. Začala jsem ji psát, když jsem nastoupila jako účetní na OÚ. Z tohoto důvodu jsme čerpaly podrobnější informace z kroniky z let 1992 až 2000.

Dalším důvodem založení kroniky bylo také to, že obec se chtěla přihlásit do soutěže „Vesnice roku“ a vedení kroniky bylo jednou z podmínek přihlášení.

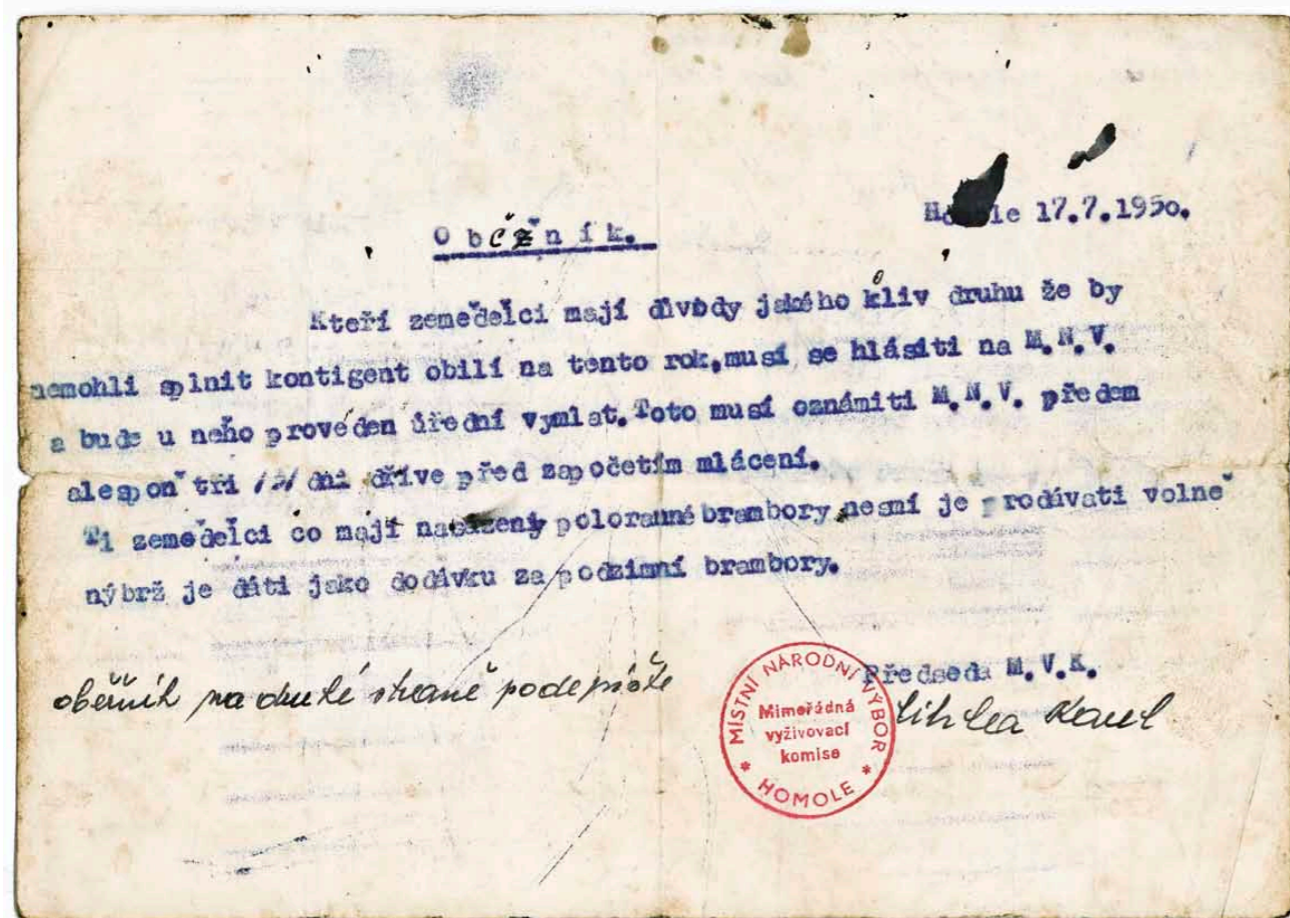
Obsah druhé části jsme převážně čerpaly z internetu. Myslíme si, že všichni internet nemají a nebo dají raději přednost tištěnému slovu.

1. část roky 1950–2000 – události v naší obci
2. část roky 1950–2000 – události celé země.

Sklizeň
brambor,
50. léta

Jeden z oběžníků z roku 1950

1. ČÁST

LÉTA 1950 – 2000 V NAŠÍ OBCI

V naší obci, jako v celé zemi, byla zahájena Kolektivizace zemědělství a vlastníci půdy a živností byli fyzicky zbavováni svých majetků. Byl to první a těžký začátek zakládání zemědělských družstev. Všichni naši soukromí zemědělci do družstva nevstoupili a později předali své majetky Státnímu statku Hluboká nad Vltavou – hospodářství Koroseky. Hlavním důvodem bylo, že se nechtěli rozloučit s majetkem živým i mrtvým, který vybudovali jejich rodiče a prarodiče. Těm zemědělcům, kteří dále soukromě hospodařili, byly ukládány nesplnitelné dodávky (kontingent) zemědělských produktů – obilí, zelenina, luštěniny atd. Většina bývalých soukromíků pracovala v rostlinné a živočišné výrobě.

Postupně vznikala malá zemědělská družstva. První družstvo bylo v Plané, dále v Černém Dubu a Homolích. Prvním předsedou

v Plané byl Šafránek, v Homolích Josef Ludačka a v Černém Dubu Josef Švarc. Tato družstva se sloučila v jeden velký celek: Planá, Homole, Černý Dub, Boršov nad Vltavou, Hradce a ještě část Vrábče a Litvínovic. Název zemědělského družstva byl Jednotné zemědělské družstvo 25. února Planá.

Pro zajímavost uvádíme předsedy zemědělských družstev, které se nám podařilo zjistit:

1. Josef Laškovka
2. Josef Ludačka
3. Břetislav Lukeš
4. Milan Nouza (do r. 1989)
Od roku 1989 změna názvu zemědělského družstva na Obchodní výrobní zemědělské družstvo.
5. Jeho ředitelem byl Josef Trnka
6. Po něm poslední ředitel Břetislav Kašpar.

Václav Rozboud a syn Václav z Nových Homol na koni

Homole - bratři Jakub a Václav Šanderovi

Celkově se družstvo dobře rozvíjelo v živočišné i rostlinné výrobě.

V roce 1953 se začal stavět kravín v Černém Dubu a dokončen byl v roce 1954. Stavěly se nové bytové jednotky pro nové pracovníky. Zemědělské družstvo patřilo mezi přední družstva v okrese České Budějovice.

Po roce 2000 se družstvo zadlužilo a spadlo do insolvence. Tyto zemědělské firmy si převzaly pozemky od vlastníků do pronájmu: Agrocom Kájov – středisko Homole, Č. Dub Agrofert Trhové Sviny – středisko Litvínovice Zemědělské služby Dynin – stř. Vrábče.

Život v obci

V roce 1945 byl prvním poválečným předsedou národního výboru řídící učitel Jaroslav Šulista. Dalšími byli – Josef Kožíšek z Homol, Jan Tejml z Plané, Jan Prener z Plané, Josef Ludačka z Homol, Martin Maurer ze Závrat Jan Kölbl z Plané (až do roku 1990). Následoval Jan Štěpán a v letech 1992 až 2014 Marie Štěpánková. Do roku 1990 byla součástí Homol i Planá. Dne 12. června 1960 byly k obci připojeny osady Hradce a Závraty, Hradce

se osamostatnily 23. listopadu 1990, Závraty v roce 1992.

Spolky

K nejdůležitějším a nejstarším spolkům patří Sbor dobrovolných hasičů, jeho první začátky sahají k roku 1900. Stále patří k nejaktivnějším spolkům a současně vychovávají své mladé pokračovatele, hlavně z řad dětí. Patří sem SDH Homole, Nové Homole a Černý Dub.

Stále byl v obou obcích aktivní Baráčnický spolek a také spolek divadelníků.

Velkou měrou se rozvíjela sportovní činnost – fotbal a stolní tenis. Jedním ze zakládajících členů byl Jan Zeman a Jan Ševčík, oba z Černého Dubu. Věnovali se hlavně fotbalu, se kterým začínali v prostoru u vlakového nádraží v Černém Dubu. Stolní tenis vedl Josef Fessler. Tito občané svým nadšením získávali mladý dorost a založili sportovní klub „Slovan Černý Dub“. Vedli jej k radosti ze sportování až do svého stáří. Sportovci jsou stále velmi aktivní.

V obci byla zřízena místní knihovna.

A co se dál událo?

- 1. ledna 1956 jsme v Nových Homolích uvítali první autobus Městské dopravy z Českých Budějovic, kam velká část obyvatelstva dojížděla za práci a děti do škol.
- Národní škola v Homolích byla uzavřena v roce 1984. Ke škole byl položen základní kámen 21. května 1922 dle informace uložené ve schránce ukryté za pamětním kamenem dne 30. dubna 2002. Byly nalezeny listiny a mince.
- V roce 1982 byl otevřen nový obchod v Nových Homolích, který byl vybudován svépomocí. V roce 1996 byl prodán Jednotě.
- V roce 1994 obec získala od paní Novákové darem kapličku v Nových Homolích. Kaplička byla zrekonstruována a vysvěcena 28. května 1995.

- Dne 26. listopadu 1999 byl obci udělen prapor a znak rozhodnutím předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, který převzala Marie Štěpánková a Marie Vlčková.
- Prapor obce spolu s praporem dobrovolných hasičů Nové Homole, který darovalo zastupitelstvo obce hasičům v roce 2000, byly oba současně vysvěceny při slavnosti v témže roce.

Pro informace uvádíme finanční prostředky – rozpočet, se kterým obec hospodařila.

Rok 1992	922 000 Kč
Rok 1994	3 387 000 Kč
Rok 1995	8 675 500 Kč
Rok 1996	16 238 000 Kč
Rok 1997	17 619 000 Kč
Rok 1998	10 506 000 Kč
Rok 1999	15 341 000 Kč
Rok 2000	19 089 000 Kč

Některé akce byly provedeny v těchto letech:

1992	• oprava střechy na budově OÚ, oprava fasády
1993	• kanalizace Nové Homole
1994	• zahájena I. etapa stavby hasičárny v Černém Dubu svépomocí, stavební práce prováděli především hasiči z Černého Dubu
1995	• odbahnění obecních rybníků Homole
1996	• zadání stavby plynofikace obce
1997	• zahájena stavba plynofikace Homole, Nové Homole, Černý Dub
1998	• stavba čistírny odpadních vod v Černém Dubu
1999	• stavba kanalizace Černý Dub, plynofikace Nové Homole – část Koroseky
2000	• zahájení stavby hasičárny v Homolích, stavební práce prováděli především hasiči svépomocí
	• dokončení plynofikace
	• kanalizace Nové Homole
	• stavba chodníků Homole a Nové Homole

Vzpomínky našich občanů

Ještě uvádíme vzpomínky našich občanů na rok 1968, které sepsala redaktorka časopisu „Barbar“ paní Petra Bicková.

Táta se určitě zachoval jako hrdina

Velmi dramatickou situaci ze srpna 1968 popisují sourozenci Jiří Rozboud a Dagmar Kryštofová z Nových Homol. Jejich rodina měla ve vsi hospodu spojenou s tanečním sálem a obchodem. Nad hospodou také Rozboudovi bydleli. V době, kdy už ruská vojska přijela, se odehrál incident, při němž jejich otec Karel Rozboud prokázal odvahu i duchapřítomnost. Vojáci jednoho večera přijeli s nákladákem k hospodě a byli již viditelně opilí. V sále se v ten den promítalo pojízdné kino, pomalu končilo, ale diváci ještě seděli na svých místech. Do lokálu vstoupil jeden z Rusů a dožadoval se piva. Češi tenkrát nechtěli okupantům podat ani vodu, natož je obsluhovat, a tak Karel na výzvu nereagoval. „Pivo, já chaču pivo“, připomněl se voják a namířil svůj samopal na lidi v sále. Hospodský přiskočil a zbraň vojákovi zvedl nahoru.

Vyšla rána, náboj provrtal strop nad výčepem a zařízl se do křesla v horním pokoji. „Kdyby v křesle v tu chvíli někdo seděl, byl by mrtvý“, popisuje běh události syn hospodského Jiří Rozboud. „Táta se nebál, tím, jak rychle zareagoval, aby se nestřelilo do sálu s lidmi, se určitě zachoval jako hrdina“, doplňuje jeho sestra Dagmar. Prostřelené křeslo měla ještě dlouho na své chatě. Ale incident v homolské hospodě měl i svou dohru. Vojáci se s malým nákladákem otáčeli, přičemž nabourali a zničili dřevěný kuželník za hospodou. Jiří Rozboud si pamatuje, že následující den přijelo z ruského velitelství několik ruských důstojníků se do hospody omluvit. Slíbili, že kuželník postaví znovu. „A slib dodrželi. Sehnali dříví a postavili ho. Byli to ale jiní vojáci. Co se stalo s těmi kluky z nákladáku, nevíme. Nikoho z nich jsme tady už neviděli.“

Okupace v roce 1968, Foto: František Erben

Cigarety jsem poprvé ochutnal u vojáků

Pavlu Jodlovi z Nových Homolí bylo v roce 1968 právě devět let. Byl to zvědavý vesnický kluk, který bydlel s rodiči a s o tři roky starším bratrem Jaroslavem na samotě za vsí směrem k plánskému letišti. Prázdninový čas mu v pohodě plynul až do osudných srpnových dnů, kdy celá rodina poslouchala rozhlas. Tatínek, který měl své zkušenosti, nařídil navečer v domě zhasnout. Blízkost letiště a tma souvisela s událostí, která nemá v tehdejší ČSSR obdoby. Sověti se pokoušeli na letišti v Plané přistát s vojenskými dopravními letadly, což se jim nedařilo. Podle svědků a dostupných pramenů se vše odehrálo ve večerních hodinách 22. srpna. Lidé zatarasili přistávací dráhu vozidly. Pavel Jodl mluví o tom, že na letišti zhasla naváděcí světla. Tento aktivní odpor vedl k tomu, že jedno ze zásobovacích letadel při přistávání do nízkého mlázi havarovalo a uvnitř byli zranění. „Letoun byl na kusy, měl zlomenou vrtuli i část křídla“, popisuje Pavel Jodl, který si pamatuje i napjaté období po havárii, kdy se vojáci snažili rozebrat trosky letadla a odklidit je pomocí helikoptéry. V dalších dnech pak okupanti obsadili letišti, hlídky obcházely kolem celého prostoru.

Bratři Jodlové je na samotě vidávali, měli z nich zpočátku strach, ale jejich zvědavost brzy zvítězila. Pavel pak zašel ještě dál, vydal se za vojáky sám do blízkosti jejich stanoviště, aby se podíval, co jsou vlastně zač. Starší Jaroslav, který využil znalosti školní ruštiny, se s jedním z vojáků dal do řeči a zjistil, že se zřejmě není čeho bát. Pavel měl štěstí, jeden z vojáků měl pro klučíci zájem pochopení. „Nebál jsem se ho, pochopte, vidět samopaly, obrněný transportér, těžký kulomet... Chodil jsem tam za nimi sám skoro každý den, naši nic nevěděli. Rus, na jehož jméno si již nevzpomínám, mě vždycky v pořádku doprovodil domů. Jedl jsem s nimi, většinou to byla docela tvrdá rýže, pak omáčka, někdy střelili zajíce a opekli si ho. Mohl jsem si vyzkoušet vysílačku, helmu, ukazovali mi fotky jejich rodin. A cigarety jsem si vyzkoušel právě s nimi.“ Jednoho dne opět přišel na návštěvu, ale nikdo tam nebyl. Nepamatuje si, kdy přesně to bylo. Pavel byl přece jenom malý kluk. Časově není schopen konec aktivního působení vojáků na letišti v Plané zařadit, určitě to prý byl podzim 1968, kdy vojáci své pozice opustili.

Edvard Beneš demisi nepřijme a jmenuje úřednickou vládu. Pověřil předsedu KSČ Klementa Gottwalda sestavením vlády, která pak vznikla pod komunistickým vedením. V těchto dnech komunisté vyvíjeli na prezidenta silný nátlak organizováním demonstrací a stávek. Je sestavena nová vláda Národní fronty v čele s Klementem Gottwaldem. Jediný nekomunistický ministr Jan Masaryk umírá za nevyjasněných okolností.

2. ČÁST

LÉTA 1950 – 2000 V ZEMI

50. léta

- v květnu 1946 se konaly první poválečné volby, vyhrála se ziskem 40 % hlasů Komunistická strana, předseda vlády Klement Gottwald, ministr obrany generál Ludvík Svoboda
- únorový převrat 1948, vrcholí vládní krize. Program požaduje další znárodnění. Komunisté pronikají na významná místa. Na protest podává většina nekomunistických ministrů demisi. Prezident

- v březnu 1948 komunisté znárodnili podniky nad 50 zaměstnanců, čímž znárodnili 95 % průmyslu. Také rozdělili statky s výměrou nad 50 ha.
- 9. 5. 1948 Československo prohlášeno lidově demokratickou republikou, na což nemocný Edvard Beneš reagoval abdikací. Prezidentem byl zvolen Klement Gottwald.
- schválen Zákon na ochranu lidově demokratické republiky. Zřízeny pomocné technické prapory pro nespolehlivé jedince, jako kulaky, kněze, západní letce apod.
- z 13. na 14. dubna 1950 v rámci Akce K byla provedena internace 2500 církevních řádů katolické církve do sběrných táborů a kláštery byly znárodněny. V rámci Akce Ř totéž provedeno se 12 500 členkami řeholních řádů. Nad dalšími jeptiškami sloužícími jako zdravotní sestry v nemocnicích byl zaveden státní dozor STB.
- v roce 1953 zemřel Stalin a Klement Gottwald a novým prezidentem byl zvolen Antonín Zápotocký. V tomto roce došlo k měnové reformě.
- 27. 6. 1950 byla popravena politička a právnička Marie Horáková (48 let). Tato stařečná žena byla odsouzena k trestu smrti ve vykonstruovaném politickém procesu. K protistátní činnosti se nepřiznala, vyšetřovatelé ji nedokázali zlomit.
- také proces s Rudolfem Slánským byl vykonstruovaný. Byl obžalován ze špionáže, velezrady, sabotáže a vyzrazení vojenského tajemství. Ke všem obviněním se přiznal, přiznání bylo vynucené mučením. Slánského žádost o milost byla prezidentem Gottwaldem zamítnuta. Byl popraven 3. prosince 1952.

Padesátá léta končila jako doba stability komunistického režimu. Odpůrci byli zastrašeni a umlčeni, emigrovali nebo byli ve vězeních.

Společenský vývoj:

- Počátky represe – masová nezákonnost
- Likvidace občanské společnosti
- Perzekuce katolické církve
- Čistky na vysokých školách
- Politické procesy
- První společenská krize – měnová reforma v roce 1953
- Postupné uvolňování
- Nová ústava v roce 1960

Ekonomika:

- Nová koncepce ekonomiky, změny ekonomických vztahů
- Potírání soukromého podnikání
- Počáteční budovatelské nadšení – iluze a skutečnost

60. léta

Krátké období tání v Sovětském svazu v polovině šedesátých let vedlo k uvolnění v tehdejší Československé socialistické republice a v roce k Pražskému jaru. Naděje na „socialismus s lidskou tváří“ byly rázně ukončeny vpádem vojsk států Varšavské smlouvy dne 21. srpna 1968 oficiálně nazvaným „bratrská pomoc“. Rok 1968 změnil dějiny v noci z 20. na 21. srpna, začala invaze do Československa. Kolem 23. hodiny překročily hranice na silničních přechodech první pozemní jednotky malostřeleckého a tankového vojska. Prvním členem československé vlády, který se oficiálně dozvěděl o začínající invazi, byl ministr obrany Martin Dzúr. Představitelné velvyslanectví SSSR mu sdělili, že invaze probíhá se souhlasem vedení KSČ a varovali ho před ozbrojeným odporem československé armády, který by mohl přinést i krveprolití. Dzúr přislíbil, že československá lidová armáda odpor klást nebude, nicméně invazní jednotky jeho samotného internovaly během několika hodin. Shodou okolností se týž večer v budově ÚV KSČ konala schůze předsednictva, které se zabývalo přípravou XIV. sjezdu strany. Ko-

lem půlnoci se do budovy dostavil prezident Ludvík Svoboda a ministr vnitra. Předsednictvo ÚV KSČ pak krátce po půlnoci přijalo 7:4 usnesení pod názvem „Provolání všemu lidu Československé socialistické republiky“. V něm bylo deklarováno, že k invazi došlo bez vědomí představitelů republiky, kteří všichni zůstávají ve svých funkcích a žádají občany, aby zachovali klid a vojskům nekladli odpor. Proto ani československé ozbrojené složky (Československá armáda, Sbor národní bezpečnosti a Lidové milice) nedostaly rozkaz k obraně vlasti a k aktivnímu boji proti invazním jednotkám. Ještě před rozedněním obsadila budovu ÚV KSČ jednotka okupační armády spolu s několika příslušníky Státní bezpečnosti, kterými byli zatčeni a internováni první tajemník ÚV KSČ Alexandr Dubček, předseda československé vlády Oldřich Černík, předseda Národního shromáždění Josef Smrkovský, předseda Národní fronty František Kriegel, člen ÚV KSČ Josef Špaček, tajemník ÚV KSČ Zdeněk Mlynář. Ti také byl téhož dne odpoledne letecky dopraveni z Prahy do Moskvy. Vojska obsadila po celé republice Československý rozhlas a Československou televizi.

Od 23. do 26. srpna probíhala v Moskvě jednání mezi zadrženými československými politiky a sovětským politbyrem. Všechny československé návrhy byly zamítnuty. O den později byl podepsán tzv. Moskevský protokol. Jediným československým politikem, který ho i přes soustavný nátlak odmítl podepsat, byl František Kriegel. Po dalších jednáních v Moskvě v dnech 3. a 4. října a 14. a 15. října 1968 byla 16. října podepsána a 18. října ratifikována smlouva o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na neurčito, a to pod záminkou „zajištění bezpečnosti země socialistické společnosti před silicemi revanšistickými snahami západoněmeckých militaristických sil“.

Ztráty:

Od 20. srpna do 31. prosince 1968 zemřelo při střetech cizích vojáků s civilisty a při okupantů zaviněných dopravních nehodách 108 ob-

čanů. Invaze měla za následek také emigraci přibližně 100 tisíc lidí do konce roku 1969, dalších 140 až 250 tisíc lidí pak emigrovalo do roku 1989. Sověti uváděli během prvního měsíce invaze 104 mrtvých. Do ztrát lze počítat i protestní sebevrahy v ČSSR. Dne 16. ledna 1969 se na protest proti potlačování upálil a Václavském náměstí student vysoké školy Jan Palach. Jeho čin inspiroval řadu napodobitelů, jichž do konce dubna 1969 bylo zřejmě 26, z toho 7 zemřelo. Mezi nejznámější patří Josef Hlavatý, Jan Zajíc, Evžen Plocek a Michal Lefčík.

Události šedesátých let:

- 1. březen 1961 – podle sčítání lidu žilo v Československu 13 745 377 obyvatel
- březen 1964 – na trh byl uveden automobil Škoda 1000 MB
- 5. října 1968 – pracovní týden byl zkrácen a sobota se poprvé stala volným dnem. Nadále se po týdnu střídaly volné a pracovní soboty.
- 25. srpna 1969 – mladoboleslavská automobilka zahájila výrobu automobilů Škoda 10

70. léta

Toto období je charakterizováno návratem totality, cenzury a nesvobody v podobě normalizace a okupace sovětskými vojsky. ÚV KSČ vydal 10. prosince 1970 dokument „Poučení z krizového vývoje“, který potvrdil tzv. proces normalizace. Političti odpůrci již nebyli popravováni, ale byli vězněni, biti, propouštěni ze zaměstnání a jejich děti nemohly studovat.

Prezident Ludvík Svoboda byl 22. března 1973 opět zvolen hlavou státu, ale se zhoršujícím zdravotním stavem na svou funkci rezignoval. Novým prezidentem byl zvolen generální tajemník ÚV KSČ a bývalý politický vězeň Gustav Husák.

Z reakcí na rozsudky se mezi disidenty zformovala občanská iniciativa Charta 77. Ta se dovolávala závazků vlády, kterým se v roce 1975 v Helsinkách přihlásila. Prohlášení Charty začaly podepisovat osobnosti z kultury, politiky i stovky řadových občanů. Režim na to 28. ledna 1977 reagoval vytvořením tzv. Anticharty, kde měli umělci svým podpisem Chartu 77 odsoudit. Státní bezpečnost zahájila 21. prosince 1977 operaci Akce Asanace. V ní během sedmi let za pomoci psychického i fyzického násilí donutila téměř 300 odpůrců režimu k emigraci. Po sérii výsledků zemřel 13. března 1978 filosof Jan Patočka. Na konkrétní případy policejní a soudní zvláště začal upozorňovat Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, který vznikl 27. dubna 1978. Při posledním velkém politickém procesu byli členové Výboru Petr Uhl, Václav Havel, Otta Bednářová a Jiří Diensbier odsouzeni k trestům odnětí svobody na 2 až 5 let.

Další události:

- 10. května 1970 – z nové budovy na Kavčích Horách zahájila Česká televize vysílání druhého programu
- 1. ledna 1973 – Československá pošta zavedla poštovní směrovací čísla
- 21. září 1973 – v Liberci zahájil provoz vysílač a hotel Ještěd
- 11. prosince 1973 – Československo a západní Německo uzavřelo smlouvu o vzájemných vztazích, byla uznána neplatnost Mnichovské dohody a obnovily se diplomatické styky
- 9. května 1974 – na trase o délce 6,7 km zahájilo provoz pražské metro
- 28. ledna 1975 – v Praze zemřel prezident Antonín Novotný
- 27. října 1975 – v Mostě byl při záchranných pracích po kolejích přesunut o 841 metrů kostel Nanebevzetí Panny Marie

80. léta

Počátek 80. let byl v Česku a na Slovensku charakterizován pokračováním okupace sovětskými vojsky, cenzurou a diktaturou Komunistické strany a nesvobodou. Utajování černobylské havárie ztratil režim poslední zbytky důvěryhodnosti. Rok 1989 byl charakterizován demokratickými změnami v sousedním Polsku, NDR a Maďarsku, po kterých v listopadu následovala sametová revoluce i v ČSSR.

Sametová revoluce proběhla před třiceti pěti lety. Byl to proces změny režimu, který započal 17. listopadu 1989, kdy se odehrála první velká studentská demonstrace, proti níž zasáhla Veřejná bezpečnost.

Podrobněji:

- 4. listopadu - východní Němci odjíždějí z Československa
- 12. listopadu – deset tisíc poutníků se zúčastnilo svatořečení Přemyslovny Anežky České
- 11. listopadu – zadlužení Československa; Rudé právo přiznalo zadlužení Československa ve výši 12 miliard
- 17. listopadu – Sametová revoluce začíná
- V 16 hodin začala na Albertově řádně ohlášená a povolená studentská manifestace k uctění památky Jana Opletala za účasti 15 tisíc vysokoškoláků. Následoval pietní akt na Vyšehradě. Na Národní třídě příslušníci Veřejné bezpečnosti a pohotovostního pluku proti studentům tvrdě zasáhli. Následně protestní akce vyústily v sametovou revoluci.
- 19. listopadu – vznik Občanského fóra (OF) V pražské Laterně magice iniciovala skupina umělců a intelektuálů spolu se zástupci studentů vznik Občanského fóra.
- 20. listopadu – demonstrace na Václavském náměstí. Pražské Václavské náměstí zaplnilo odhadem přes 150 tisíc demonstrantů. Okupační stávka vyhlášena na vy-

sokých i středních školách.

- 21. listopadu – předseda federální vlády Ladislav Adamec se sešel s představiteli Občanského fóra
- 24. listopadu – Milouš Jakeš rezignoval na funkci generálního tajemníka ústředního výboru KSČ
- 25. a 26. listopadu – masová demonstrace na Letné
- 26. listopadu – vládní delegace v čele s Ladislavem Adamcem se setkala s představiteli OF vedeného Václavem Havlem
- 27. listopadu – generální stávk. Po dlouhé době proběhla dvouhodinová generální stávka.
- 28. listopadu – Alois Indra se vzdal funkce předsedy Federálního shromáždění
- 29. listopadu - Federální shromáždění na mimořádné schůzi zrušilo článek Ústavy Československé republiky o vedoucí úloze KSČ
- 30. listopadu – výuce marxismu-leninismu na vysokých školách odzvonilo
- 2. prosince – Rakousko zrušilo víza
- 3. prosince – Ladislav Adamec sestavil novou, rekonstruovanou federální vládu. Vláda odsoudila invazi vojsk Varšavské smlouvy ze srpna 1968 a navrhla sovětské vládě jednání o stažení Střední skupiny sovětských vojsk z československého území.
- 4. prosince – československá vláda v čele s Františkem Pitrou podala demisi
- 5. prosince – nová československá vláda
- 7. prosince – Adamec podal demisi
- 8. prosince – prezident Gustav Husák vyhlásil amnestii pro všechny politické vězně
- 10. prosince – Čalfa ustavil federální vládu, Gustav Husák abdikoval. Ke dni lidských práv se na Václavském náměstí konala manifestace, na níž byl Václav Havel oznámen jako prezidentský kandidát.
- 17. prosince – vznikla pravicová Občanská demokratická aliance (ODA), coby součást OF
- 20. – 21. prosince – byly rozpuštěny Lidové milice
- 28. prosince – Alexandr Dubček šéfem Federálního shromáždění
- 29. prosince – ve Vladislavském sále Praž-

ského hradu proběhla volba československého prezidenta. Jednomyslnou volbou se jím stal jediný kandidát Václav Havel. Volba českého prezidenta se konala až 26. ledna 1993. Důvodem bylo to, že na podzim 1992 se teprve dohodlo rozdělení Československa. Federální shromáždění přijalo ústavní zákon, který rozdělení posvětil, navíc Ústava byla přijata na poslední chvíli 16. prosince 1992.

90. léta

Subjektem mezinárodního práva se Česká republika 1. ledna 1993 stala se zánikem federace. Dne 12. března 1999 byla přijata do NATO a od 1. května 2004 vstoupila do Evropské unie. Došlo k pokroku v technologiích. Vznikly nové politické strany, které se začaly utkávat ve svobodných volbách. Byly zrušeny devizové přísliby a výjezdní doložky. Někteří občané začali podnikat či pracovat v zahraničí. V obchodech mohli zákazníci nakupovat západní výrobky. Trh byl nasycen dříve nedostatkovým zbožím jako elektronika, automobily, toaletní papír či exotické ovoce. Byly zrušeny pracovní soboty.

Prezident Václav Havel a Michail Gorbačov se 26. února 1990 dohodli na odchodu sovětských vojsk z Československa.

Dne 18. května 1992 byla zahájena kuponová privatizace. V parlamentních volbách 6. června 1990 zvítězila v České republice Občanská demokratická strana a na Slovensku Hnutí za demokratické Slovensko. Z těchto voleb vzešla poslední československá vláda Jana Stránského a česká vláda Václava Klause. Dne 17. července Slovenská národní rada schválila Deklaraci o svrchovanosti Slovenské republiky a o tři dny později abdikoval prezident Václav Havel. Dne 23. července se Václav Klaus a Vladimír Mečiar jako představitelé nejsilnějších stran dohodli na rozdělení Československa. Od 1. ledna 1993 vznikly dva samostatné státy Česká republika a Sloven-

ská republika. Prvním českým prezidentem byl 26. ledna 1993 zvolen Václav Havel.

Dne 8. února 1993 zanikla československá koruna a byla zavedena česká koruna. V parlamentních volbách 1. června 1996 zvítězila Občanská demokratická strana.

Dne 2. ledna 1998 Josef Tošovský sestavil novou vládu. Václav Havel byl 20. ledna 1998 opětovně zvolen českým prezidentem.

Dne 12. března 1999 Česká republika spolu s Polskem a Maďarskem vstoupila do vojenského paktu NATO.

Ještě uvádíme přehled všech našich prezidentů, jejich jména a dobu jejich funkční období.

T. G. Masaryk	1918 – 1935
Edvard Beneš	1935 – 1938 a 1945 – 1948
Klement Gottwald	1948 – 1953
Antonín Zápotocký	1953 – 1957
Antonín Novotný	1957 – 1968
Ludvík Svoboda	1968 – 1975
Gustav Husák	1975 – 1989
Václav Havel	1990 – 2003
Václav Klaus	2003 – 2013
Miloš Zeman	2013 – 2023
Petr Pavel	2023 - dosud

Stručné zhodnocení druhé poloviny dvacátého století

Velmi těžké začátky padesátých let. Po-válečné roky, kolektivizace, čistky na vysokých školách, rušení soukromých firem. V dalších letech se situace začala pomalu zlepšovat, zemědělcům pomáhaly stroje, které nahradily těžkou ruční práci. Začal se rozvíjet i průmysl.

Také v našich obcích byla jako první velká akce v roce 1986 zavedení vodovodu z Římovské přehrady. Hlavně v Nových Homolích bylo v celé obci málo vody nebo byly studny úplně vyschlé a voda se musela do-vážet nejen pro rodinu, ale i pro zvířata. Následovaly pak další akce, které jsou uvedené v rozpočtu.

Doufáme, že se nám alespoň částečně podařilo připomenout období let 1950 až 2000.

**Marie Vlčková
Marie Štěpánková**

Děkuji paní **Marii Štěpánkové** za pomoc při tvoření mimořádné přílohy k Obecním novinám.

ÚDAJE Z KRONIKY

V naší kronice máme zaznamenány zajímavé údaje otištěné v příloze Mladé fronty Víkend speciál č. 43 ze dne 28. října 2018.

České století

Proměny života za 100 let republiky

Rozloha:	ČSR (1918) 140 508 km²	ČR (2018) 78 866 km²
Hranice:	ČSR (1918) celkem 4 120 km	ČR (2018) celkem 2 326,9 km
z toho	s Německem 1 545 km s Polskem 984 km s Rakouskem 558 km s Rumunskem 201 km – s Maďarskem 832 km	818,9 km 795,8 km 460,4 km – se Slovenskem 251,8 km –
Obyvatelstvo:	ČSR (1921) celkem 13 607 385 51 % Čechů 23,4 % Němců 15 % Slováků 5,4 % Maďarů 3,4 % Ukrajinců a Rusů 1,3 % Židů 0,5 % Poláků	ČR (2017) celkem 10 578 820 63,7 % Čechů 4,9 % Moravané 0,1 % Slezanů 5,3 % jiné národnosti 26 % se nehlásí k žádné národnosti
Náboženství:	ČSR (1921) 82,06 % katolíků 7,6 % bez vyznání 5,23 % husitské vyznání 3,97 % evangeliků 1,25 % judaismus 0,33 % ostatní náboženství	ČR (2011) 10,4 % katolíků 34,5 % nevěřících 0,4 % husitské vyznání 0,5 % evangeliků 0,2 % pravoslavných 0,1 % svědků Jehovových 9,1 % jiné náboženství 44,8 % obyvatel neodpovědělo